

363

K O N W E N C J A

między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Francuską dotycząca współpracy intelektualnej,
podpisana w Paryżu dnia 19 lutego 1947 r.

BOLESŁAW BIERUT
PREZYDENT RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Wobec podpisania w Paryżu dnia 19 lutego 1947 r. pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Francuskiej Konwencji, dotyczącej współpracy intelektualnej między Polską a Francją, treści następującej:

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej,
z jednej strony, i
Rząd Republiki Francuskiej,
z drugiej strony:

Biorąc pod uwagę węzły sojuszu i przyjaźni, jakie łączyły oba narody w ciągu wieków ubiegłych, ożywione pragnieniem popie-

BOLESŁAW BIERUT
PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE
DE POLOGNE

à tous ceux qui ces Présentés Lettres verront
fait savoir ce qui suit:

Une Convention concernant la coopération intellectuelle entre la Pologne et la France ayant été signée à Paris le 19 février 1947 entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République Française, Convention dont la teneur suit:

Le Gouvernement de la République de Pologne d'une part, et
le Gouvernement de la République Française,
d'autre part;

Prenant en considération les liens d'alliance et d'amitié qui unissaient leurs deux peuples au cours des siècles passés, animés d'un

rania i rozwijania stosunków naukowych, literackich i szkolnych między obu krajami oraz pragnąc zacieśnić i pogłębić szczyt przyjaźni, która zawsze zbliżała ku sobie oba narody;

Postanowiły zawrzeć w tym celu Konwencję i mianowały swoimi pełnomocnikami:

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej:

Zygmunta MODZELEWSKIEGO, Ministra Spraw Zagranicznych;

Rząd Republiki Francuskiej:

Georges BIDAULT, Ministra Spraw Zagranicznych,

którzy okazawszy sobie wzajemnie pełnomocnictwa, sporządzone we właściwej i należytej formie, wyrazili zgodę na brzmienie następujących artykułów:

Artykuł I.

By zachować i pogłębić spuściznę kulturalną oraz dążenia intelektualne stanowiące jedną z podstaw łączącej oba narody przyjaźni, oba Rządy zgodnie postanowiły, że będą:

- a. Organizować katedry i lektoraty języka i literatury francuskiej w Polsce i polskiej we Francji, a także Instytuty dla popierania studiów nad stosunkami obu narodów;
- b. Popierać wzajemne uczęszczanie na Uniwersytety i instytuty naukowe obu krajów przez stworzenie stypendiów dla studentów i badaczy naukowych; zachęcać i ułatwiać wymianę profesorów i innych przedstawicieli nauki, urzędników bibliotek państwowych i muzeów narodowych, studentów i uczniów szkół powszechnych i średnich, jak również członków organizacji sportowych i młodzieżowych obu krajów;

Każda z Wysokich Układających się Stron zapewni przy tym uczonym drugiej Strony wolność badań w bibliotekach, archiwach i muzeach, przy poszanowaniu miejscowych praw i regulaminów;

- c. Popierać tłumaczenia na polski arcydzieł literackich i naukowych francuskich, jak również tłumaczenia na język francuski arcydzieł literackich i naukowych polskich;
- d. Ułatwiać stosunki i współpracę między przedstawicielami nauki, literatury, sztuk pięknych, teatru, muzyki, filmu i radia obu narodów.

Artykuł 2.

Każda z Wysokich Układających się Stron będzie popierać wydawanie i wymianę książ-

désir de favoriser et développer les relations scientifiques littéraires et scolaires entre les deux pays, ainsi que de resserrer et approfondir l'amitié sincère qui a toujours rapproché les deux nations;

Ont résolu de conclure une Convention à cet effet et ont nommé leurs plénipotentiaires respectifs, à savoir:

Le Gouvernement de la République de Pologne:

M. Zygmunt MODZELEWSKI, Ministre des Affaires Étrangères;

Le Gouvernement de la République Française:

M. Georges BIDAULT, Ministre des Affaires Étrangères,

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs trouvés en bonne et due forme, ont convenu des articles suivants:

Article I.

Pour conserver et approfondir le patrimoine culturel et les aspirations intellectuelles constituant une des bases de l'amitié qui unit les deux nations, les deux Gouvernements se sont mis d'accord pour:

- a. Organiser des chaires et lectorats de langue et de littérature françaises en Pologne et polonaises en France, ainsi que des Instituts pour favoriser les études sur les rapports entre les deux nations;
- b. Favoriser la fréquentation réciproque des universités et des instituts scientifiques des deux pays par la création des bourses d'étudiants et de chercheurs, encourager et faciliter l'échange de professeurs et de représentants de la science, de fonctionnaires des bibliothèques d'Etat et des musées nationaux, d'étudiants et d'élèves de l'enseignement primaire et secondaire, ainsi que des membres des organisations sportives et de jeunesse des deux pays.

Chacune des Hautes Parties Contractantes garantira aux hommes de science de l'autre Partie les recherches libres dans les bibliothèques, archives et musées en respectant les règlements et lois du pays;

- c. Favoriser la traduction en polonais des chefs-d'oeuvres littéraires et scientifiques français, ainsi que la traduction en français des chefs-d'oeuvres littéraires et scientifiques polonais;
- d. Faciliter les rapports et la collaboration entre les représentants de la science, de la littérature, des arts, du théâtre, de la musique, du film et de la radio des deux nations.

Article 2.

Chacune des Hautes Parties Contractantes encouragera l'édition et l'échange des

żek, periodyków, prasy codziennej i innych wydawnictw. Będzie również ułatwiać działalność agencji i korespondentów prasowych.

Artykuł 3.

Każda z Wysokich Układających się Stron będzie popierać organizowanie na swoim terytorium wystaw sztuki drugiej Strony Układającej się, jak również wystawianie sztuk teatralnych i filmów artystycznie wartościowych pochodzących od drugiej Układającej się Strony.

Artykuł 4.

Każda z Wysokich Układających się Stron będzie zachęcać swe radiowe stacje nadawcze do wymieniania z drugą Stroną Układającą się odpowiednich wyjątków ze swych programów, aby drogą radiową przyczynić się do popularyzowania historii, literatury, sztuki, muzyki i walorów turystycznych drugiej Układającej się Strony.

Artykuł 5.

Dla realizacji celów określonych w powyższych artykułach zostanie utworzona możliwie najrychlej Komisja Mieszana Polsko-Francuska. Komisja ta będzie złożona z dwóch Podkomisji, jednej z siedzibą w Warszawie, drugiej w Paryżu.

Każdej Podkomisji przewodniczyć będzie Minister Oświaty lub jego delegat, w skład jej nadto wchodzić będzie po dwóch delegatów każdego z zainteresowanych Ministerstw i dwóch przedstawicieli Ambasady drugiej Układającej się Strony.

Artykuł 6.

Członkowie Podkomisji mianowani są na trzy lata, mandat ten może być przedłużony. Lista delegatów będzie przedkładana do wzajemnej aprobaty.

Każdy Minister zwraca swym delegatom koszty podróży i pobytu.

Artykuł 7.

Komisja Mieszana opracuje możliwie najrychlej na zebraniu plenarnym propozycje konieczne do zawarcia układów na temat:

- a. Wznowienia Instytutu Francuskiego w Polsce w Warszawie, Krakowie i Poznaniu wraz z jego ewentualnymi oddziałami oraz funkcjonowania Biblioteki Polskiej i Stacji Naukowej w Paryżu należących do Polskiej Akademii Umiejętności z ich ewentualnymi od-

livres, des périodiques de la presse quotidienne et d'autres publications. Elle facilitera aussi le fonctionnement des agences et des correspondants de presse.

Article 3.

Chacune des Hautes Parties Contractantes favorisera sur son territoire l'organisation des expositions d'art de l'autre Partie Contractante, ainsi que les représentations des pièces de théâtre et des films d'une valeur artistique provenant de l'autre Partie Contractante.

Article 4.

Chacune des Hautes Parties Contractantes encouragera ses postes émetteurs radiophoniques à échanger, avec l'autre Partie Contractante, des extraits appropriés de leurs programmes afin de contribuer par la radiodiffusion à populariser l'histoire, la littérature, les beaux-arts, la musique et les valeurs touristiques de l'autre Partie Contractante.

Article 5.

Pour réaliser les buts indiqués dans les articles précédents, une Commission Mixte Polono-Française sera constituée aussitôt que faire se pourra. Cette commission sera composée de deux sous-commissions, dont une aura son siège à Varsovie et l'autre à Paris.

Chaque sous-commission sera présidée par le Ministre de l'Instruction Publique ou par son délégué et comprendra deux délégués de chacun des Ministères intéressés et deux représentants de l'Ambassade de l'autre Partie Contractante.

Article 6.

Les membres des sous-commissions sont nommés pour trois ans et leur mandat peut être renouvelé. La liste des représentants sera soumise à l'approbation réciproque.

Chaque Ministre règle vis-à-vis de ses nationaux les indemnités de voyage et de séjour.

Article 7.

La Commission mixte en une session plénière élaborera aussitôt que faire se pourra les propositions nécessaires pour conclure les accords traitant:

- a. De la restauration de l'Institut Français de Pologne à Varsovie, Cracovie et Poznan avec d'éventuelles filiales et du fonctionnement de la Bibliothèque polonaise et du Centre des Recherches scientifiques à Paris, appartenant à l'Académie polonaise des Sciences et des Lettres, avec ses éventuelles filia-

działami lub innych państwowych polskich instytucji naukowych.

- b. Utworzenia i obsadzenia katedr i lektoratów języka i literatury francuskiej w Polsce, a języka i literatury polskiej we Francji.
- c. Zorganizowania domu dla studentów polskich w Paryżu.
- d. Nauczania dzieci narodowości polskiej zamieszkałych we Francji, jak również nauczania języka, literatury, historii i geografii polskiej; — organizacji nauczania języka francuskiego w polskich szkołach powszechnych i średnich, jak również wznowienia i przekształcenia liceum francuskiego w Warszawie.
- e. Organizacji kursów wakacyjnych i specjalnych obozów dla młodzieży polskiej we Francji i francuskiej w Polsce.
- f. Wymiany uczniów szkół technicznych na przeszkolenie wakacyjne w zakładach przemysłowych obu krajów.
- g. Środków, jakie należy przedsięwziąć, by zapewnić w obu krajach posiadaczom dyplomów, patentów lub świadectw stud.ów — korzyści, jakie wiążą się z tymi dokumentami w kraju pochodzenia.
- h. Warunków, w jakich oba kraje komunikować sobie będą wzajemnie projekty reform opracowane przez ich Rządy w dziedzinie szkolnictwa lub organizacji życia intelektualnego.

Zebrania plenarne Komisji Mieszanej odbywać się będą naprzemiennie w Paryżu i Warszawie i działać — pod przewodnictwem Ministra Oświaty lub jego przedstawiciela, kraju, w którym mają miejsce — nie dłużej jak w ciągu roku. Zastąpią ją następnie dwie przewidziane Podkomisje.

Artykuł 8.

Podkomisje zbierać się będą przynajmniej raz na rok. Przedstawiają one odpowiednim Rządom swe uwagi na temat wykonania niniejszej Konwencji, jak również wszelkich innych zagadnień, które powierzą im ich Rządy.

Artykuł 9.

Podkomisje będą ze sobą korespondować bezpośrednio, by komunikować sobie wzajemnie swe propozycje i przeprowadzać nad nimi dyskusję.

Każda z Podkomisyj ustali regulaminem sposób wykonywania swych zadań.

les, ou d'autres organismes scientifiques de l'Etat polonais.

b. De la création et de la répartition des chaires et lectorats de langue et de littérature françaises en Pologne, ainsi que de langue et de littérature polonaises en France.

c. De l'organisation d'une maison pour les étudiants polonais à Paris.

d. De l'enseignement donné aux enfants de nationalité polonaise habitant en France, ainsi que de l'enseignement de la langue, de la littérature, de l'histoire et de la géographie polonaises; — de l'organisation de l'enseignement du Français dans les écoles primaires et secondaires polonaises, ainsi que de la restauration et de la transformation du Lycée français de Varsovie.

e. De l'organisation des cours de vacances et des camps spéciaux pour la jeunesse polonaise en France et française en Pologne.

f. De l'échange des élèves des écoles techniques pour les cours de vacances dans les établissements industriels des deux pays.

g. Des mesures propres à assurer dans les deux pays, aux porteurs de diplômes, brevets ou certificats d'études, les avantages qui s'attachent à ces documents dans le pays d'origine.

h. Des conditions dans lesquelles les deux pays se communiqueront mutuellement les projets de réforme élaborés par leurs Gouvernements en matière scolaire ou touchant à l'organisation de la vie intellectuelle.

La session plénière de la Commission Mixte siègera alternativement à Paris et à Varsovie et fonctionnera sous la présidence du Ministre de l'Instruction Publique du pays où elle aura lieu ou de son représentant, pendant une durée maxima d'un an. Elle sera ensuite remplacée par les deux sous-commissions prévues.

Article 8.

Les sous-commissions se réuniront au moins une fois par an. Elles présenteront aux Gouvernements respectifs leurs suggestions concernant l'exécution de la présente convention, ainsi que toutes autres questions qui leur seraient soumises par leurs Gouvernements.

Article 9.

Les sous-commissions correspondront directement entre elles pour se communiquer leurs propositions respectives et les discuter.

Chacune des sous-commissions déterminera par un règlement le mode suivant lequel elle exercera ses attributions.

A r t y k u ł 10.

Konwencja niniejsza będzie ratyfikowana, a dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie możliwie najrychlej.

A r t y k u ł 11.

Niniejsza Konwencja zostaje zawarta na przeciąg pięciu lat. Każda z Wysokich Układających się Stron może ją wypowiedzieć na sześć miesięcy przed upływem tego okresu. W przeciwnym razie Konwencja uważana będzie za przedłużoną przez milczącą zgodę Stron na nowy okres pięciu lat.

Dano w Paryżu, 19 lutego 1947 r.

(—) *G. Bidault*

(—) *M. E. Naegelen*

L. S.

(—) *Z. Modzelewski*

(—) *St. Skrzyszewski*

Zaznajomiwszy się z powyższą Konwencją, uznałem ją i uznaję w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych, oświadczam, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, i przyrzekam, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydałem Akt niniejszy opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

Dano w Warszawie, dnia 11 czerwca 1947 r.

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

L. S.

Józef Cyrankiewicz

Minister Spraw Zagranicznych:
Zygmunt Modzelewski

Article 10.

La présente Convention sera ratifiée et les instruments de ratification en seront échangés à Varsovie aussitôt que faire se pourra.

Article 11.

La présente Convention est conclue pour la durée de cinq ans. Elle peut être dénoncée par chacune des Hautes Parties Contractantes six mois avant l'échéance de cette période. Dans le cas contraire, elle sera considérée comme prolongée par accord tacite des Parties, pour une nouvelle période de cinq ans.

Fait, à Paris, le 19 Février 1947.

(—) *G. Bidault*

(—) *M. E. Naegelen*

L. S.

(—) *Z. Modzelewski*

(—) *St. Skrzyszewski*

Après avoir vu et examiné ladite Convention, Je l'ai approuvée et J'approuve au nom de la République de Pologne en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues, Je déclare que la Convention susmentionnée est acceptée, ratifiée et confirmée et Je promets qu'elle sera inviolablement observée.

En Foi de Quoi J'ai délivré les Présentés Lettres revêtues du Sceau de la République.

Donné à Varsovie, le 11 juin, 1947.

Bolesław Bierut

Président du Conseil des Ministres:

L. S.

Józef Cyrankiewicz

Ministre des Affaires Etrangères:
Zygmunt Modzelewski